

—Quænam sunt Episcoporum obligationes et onera?

R. 1.º Prædicatio verbo et exemplo:

2.º Oratio pro se, pro Ecclesia universa et speciatim pro sua particulari.

3.º Obedientia Romano Pontifici in consecratione jurata.

4.º Residentia in Ecclesia sua, et Pontificalium in ea exercitium.

5.º Visitatio Diœcesis, et etiam ad limina Apostolorum.

6.º Morum correctio, criminum, errorum et vitiorum correptio et castigatio.

7.º Justitiæ et jurisdictionis suæ bona administratio.

8.º Synodi celebratio et Synodaliū legum defensio.

9.º Bonorum et jurium Ecclesiæ suæ administratio, servatio et defensio.

De quibus omnibus singillatim in lectionibus sequentibus.

10.º *Assistentia provinciali Concilio cum vocatus fuerit.*

LECTIO XVII.

DE EPISCOPORUM PRÆDICATIONE VERBO ET EXEMPLO.

—Quodnam est primum et præcipuum Episcoporum onus?

R. Prædicatio; sic enim dicitur in missione Apostolorum. «Euntes in mundum universum, prædicate Evangelium omni creaturæ» (Math. ult.) Unde Apostolus Petrus dixit: «Non est æquum nos derelinquere verbum Dei et ministrare mensis» (Act. cap. 6).

—Consonat huic doctrinæ Trid. Concilium?

R. «Quia vero Christianæ Reipublicæ non minus necessaria est prædicatio Evangelii, quam lectio, et hoc est præcipuum Episcoporum munus; statuit et decrevit eadem sancta Synodus, omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primate, et omnes alios Ecclesiarum Prælatos teneri per se ipsos, si legitime impediti non fuerint, ad prædicandum Sanctum Jesu Christi Evangelium. (Sess. V, cap. 2).

—«Si vero contigerit Episcopos et alios prædictos legitimo detineri impedimento?»

R. «Juxta formam *Generalis Concilii* viros idoneos assumere teneantur ad hujusmodi prædicationis officium salubriter exequendum.» (Ib.)

—Quodnam est hoc Concilium Generale?

R. Concilium Lateranense IV, sub Innocentio III, cujus dispositiones continentur in cap. 15, tit. 31 *de officio judicis*, libro 1.º Decretalium.

—Quid ergo Lugdunensis Canon?

R. «Inter cætera qua spectant ad salutem populi Christiani pabulum verbi Dei permaxime noscitur sibi esse necessarium...» Pars autem dispositiva hujus Canonis in Trid. Syn. denuo sancita est?

—Quid ulterius hac de re Tridentina Syn.?

R. Sess. XXIV, cap. 4 has dispositiones renovavit et confirmavit his verbis: «Prædicationis munus, *quod Episcoporum præcipuum est*, cupiens sancta Synodus, quo frequentius possit ad fidelium salutem exerceri, canones, alias super hoc editos, sub fel. rec. Paulo III, aptius præsentium temporum usui accommodando, mandat, ut in ecclesia sua ipsi per se, aut, si legitime impediti fuerint, per eos quos ad prædicationis munus assument, in aliis autem ecclesiis per parochos, sive, iis impeditis, per alios ab Episcopo impensis eorum, qui eas præstare vel tenentur, vel solent, deputandos in civitate, aut in quacumque parte diœcesis, censebunt expedire, saltem omnibus dominicis, et solemnibus diebus festis; tempore autem jejuniorum, quadragesimæ et adventus Domini quotidie, vel saltem tribus in hebdomada diebus, si ita oportere duxerint, sacras Scripturas divinamque legem annuntient; et alias, quotiescumque id opportune fieri posse judicaverint.»

—Debet populus moneri ad audiendas parochiales conciones?

R. Af. «Moneatque Episcopus populum diligenter, teneri unumquemque parochiæ suæ interesse, ubi commode id fieri potest, ad audiendum verbum Dei.» Mt.

—Potest aliquis prædicare renuente Episcopo?

R. N. «Nullus autem sæcularis, sive regularis, etiam in ecclesiis suorum ordinum, contradicente Episcopo, prædicare præsumat.» (Ib.) Mt.

—Quid Episcopus erga explicationem Sacrae Scripturae facere tenetur?

R. Vide infra quae de *præbendis* officii seu cum de Canonico *Lectorali* loquetur.

—Quid de prædicatoribus regularibus et exemptis?

R. Vide infra cum de *Exemptis*.

—Exemplo etiam prædicat Episcopus?

R. Af. Ideo Christus *cœpit facere et docere*, ut ait Evangelium; id est, cum prædicare cœpit, faciebat exemplo quod docebat verbo.

—Consonat his Trid. Synodus?

R. Af. Cap. enim 1.º Sess. XXV de Ref. «admonet Episcopos omnes, ut secum ea sæpe meditantes, factis etiam ipsis, ac vitæ actionibus, quod est veluti perpetuum quoddam *prædicandi genus*, se muneri suo conformes ostendant.»

—Quas ad hæc rationes præmittit S. Syn.?

R. «Optandum est, ut ii qui Episcopale ministerium suscipiunt, quæ suæ sint partes agnoscant; ac se non ad propria commoda, non ad divitias aut luxum, sed ad labores et sollicitudines pro Dei gloria vocatos esse intelligant. Nec enim dubitandum est, et fideles reliquos ad religionem innocentiamque facilius inflammandos, si præpositos suos viderint, non ea quæ mundi sunt, sed animarum salutem, ac cœlestem patriam cogitantes. Hæc cum ad restituendam Ecclesiasticam disciplinam præcipua esse Sancta Synodus animadvertat; admonet Episcopos omnes, et cætera.» (Ib.)

—Quas in praxi ad hæc dispositiones commendat?

R. «In primis vero ita mores suos omnes componant, ut reliqui ab eis frugalitatis, modestiæ, continentiæ, ac quæ nos tantopere commendat Deo, sanctæ humilitatis exempla petere possint. Quapropter, exemplo Patrum nostrorum in Concilio Chartaginensi, non solum jubet, ut Episcopi modesta suppellectili et mensa, ac frugali victu contenti sint; verum etiam in reliquo vitæ genere, ac tota ejus domo caveant, ne quid appareat, quod a sancto hoc instituto sit alienum, quodque non simplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum præseferat.» (Ib.)

—Quid contra nepotismi vitium prælatis injungit?

R. «Omnino vero eis interdicit, ne ex redditibus Ecclesie consanguineos familiaresve suos augere studeant: cum et Apostolorum Canones prohibeant, ne res Ecclesiasticas, quæ Dei sunt, consanguineis donent; sed, si pauperes sint, iis ut pauperibus distribuant; eas autem non distrahant nec dissipent illorum causa: imo, quam maxime potest, eos sancta Synodus monet, ut omnem humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquosque carnis affectum, unde multorum malorum in Ecclesia seminarium extat, penitus deponant.» (Ib.)

—Jurisdictio Episcopalis in prædicatione tantum consistit?

R. «Si quis dixerit, non esse in Novo Testamento Sacerdotium visibile, et externum: vel non esse potestatem aliquam consecrandi, et offerendi verum corpus, et sanguinem Domini, et peccata remittendi et retinendi, sed officium tantum, et nudum ministerium prædicandi Evangelium; vel eos, qui non prædicant, prorsus non esse Sacerdotes: anathema sit.» (Sess. XXIII, can. 1.º)

—Præscripsit adhuc Concilium aliqua amplius ab Episcopis observanda?

R. Af. Ea ipsa quæ durante Concilii tempore facienda monebat, præsertim, quæ non ad publicam sed potius ad privatam vitam spectant, unde semper observanda censentur.

—Quænam hæc sunt?

R. In Sess. II, cap. unico, *de modo vivendi in Concilio*. «Et quoniam oportet, Episcopos esse irreprehensibiles, sobrios, castos, domui suæ bene præpositos, hortatur etiam, ut, ante omnia quilibet in mensa servet sobrietatem, moderationemque ciborum; deinde cum in eo loco sæpe otiosi sermones oriri soleant, ut in ipsorum Episcoporum mensis divinarum Scripturarum lectio admisceatur.»

—Quid de familiaribus?

R. «Familiares vero suos unusquisque instruat, et erudiat, ne sint rixosi, vinosi, impudici, cupidi, elati, blasphemii et voluptatum amatores; vitia demum fugiant, et virtutes amplectantur, et in vestitu, et cultu, et omnibus actibus honestatem præseferant, sicut decet ministros ministrorum Dei. (Ib.)

—Incumbit etiam praelato in hac officii sui parte orationis onus et munus?

R. Af. Ex eo quod Apostoli ipsi dixerunt (Act. VI, v. 4.), «Nos vero *orationi et ministerio verbi* instantes erimus.» Jungenda ergo oratio praedicationi, Apostolorum more.

—Quenam praecipua oratio Episcopi pro populo?

R. Sanctum Missae sacrificium, quod oratio orationum est, quin etiam, cum ipsi curata beneficia habeant, offerre tenentur pro populo, sicuti parochi, cum et ipsi parochorum parochi sint.

R. Tenentur Episcopi ad sacrificium faciendum jure Divino?

R. Af. Quin etiam ad praestandum exemplum, ut in primis lectionis sequentis verbis, ex S. Synodo patebit.

LECTIO XVIII.

DE EPISCOPALI RESIDENTIA.

—Quid est residentia Canonica?

R. Assiduitas vel permanentia stabilis Clerici in loco suae ecclesiae.

—Quotuplex est residentia?

R. Materialis et formalis: cum hac non tantum corpore sed animo residetur, ita ut munia recte impleantur, onera leventur; alia vero e contrario est cum corporaliter residetur, obligatio vero parvipenditur.

—Satisfit praeepto residentiae materialiter residendo?

R. Af. Pro foro externo et ad pensiones lucrandas, non vero hoc tuta conscientia fiet. Attamen hoc plus theologo relinquendum quam J. Cons.

—Residentia inducta est jure Divino?

R. Acriter hac de re in Concilio disputatum, propugnantibus Hispanis et Germanis affirmativam partem, Italis e contra et aliis contrariam tenentibus.

—Cui partium ratio plus adesse videtur?

R. Utrique; quaestio enim potius verborum quam re-

rum erat. Residentia enim non est juris Divini primarii, sed tertiarii tantum, deducitur enim conclusione mediante. Cum ergo Itali intelligerent pro jure Divino jus primarium seu stricte sumptum (id est, clare et immediate revelatum) certo asserebant residentiam non esse juris Divini, id est primarii et stricte sumpti.

—Quid ad haec Sancta Syn.?

R. Concilium, scholastica quaestione relicta (1), declaravit residentiam esse juris Divini, sed tamen tertiarii, non primarii, deducens illud, conclusione mediante, his nitidissimis verbis: «Cum praeepto Divino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, verbique divini praedicatione, Sacramentorum administratione, ac bonorum omnium operum exemplo pascere, pauperum aliarumque miserabilium personarum curam paternam gerere, et in caetera munia pastoralia incumbere; quae omnia nequaquam ab iis praestari et impleri possunt, qui gregi suo non invigilant, neque assistunt, sed mercenariorum more deserunt: sacrosancta Synodus eos admonet et hortatur, ut divinorum praeeptorum memores, factique forma gregis, in judicio et veritate pascant et regant.» (Sess. XXIII, cap. 1). Mt.

—Quid prius hac de re decreverat Sancta Synodus?

R. «Omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitans, et Cathedralibus Ecclesiis quibuscumque, quovis nomine, ac titulo, praefectos monet, ac monitos esse vult, ut attendentes sibi, et universo gregi, in quo Spiritus Sanctus posuit eos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo, vigilent, sicut Apostolus praecipit, in omnibus laborent, et ministerium suum impleant: implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariorum more deserant, atque ovium suarum, quarum sanguis de eorum est manibus a supremo Judice requirendus, custodiae minime incumbant: cum certissimum sit, non admitti pastoris excusationem, si lupus oves comedit, et pastor nescit.» (Sess. VI, cap. 1). Mt.

—Quid de Praelatis qui in Regalibus Curiis vagabantur?

(1) Vide Pallavicini, Hist. Trid. Conc. lib. 19. cap. 8.

R. «Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum est, hoc tempore reperiuntur, qui propriae etiam salutis inmemores, terrenaque cœlestibus, ac divinis humana preferentes, in diversis curiis vagantur, aut in negotiorum temporalium sollicitudine, ovili derelicto, atque ovium sibi commissarum cura neglecta, se detinent occupatos: placuit sacrosanctæ Synodo antiquos Canones, qui temporum atque hominum incuria pene in desuetudinem abierunt, adversus non residentes promulgatos innovare; quemadmodum virtute præsentis decreti innovat, ac ulterius, pro firmiori eorundem residentia, et reformandis in Ecclesia moribus, in hunc, qui sequitur, modum statuere, atque sancire. (Ib.)

—Quam pœnam infligit hisce vagantibus Episcopis?

R. Si quis a Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, seu Cathedrali Ecclesia, sibi quocumque titulo, causa, nomine, seu jure commissa, quacumque ille dignitate, gradu, et præeminentia præfulgeat, legitimo impedimento, seu justis et rationalibus causis cessantibus, sex mensibus continuis extra suam Diœcesim morando abfuerint; quartæ partis fructuum unius anni, fabricæ ecclesiæ, et pauperibus loci per superiorem ecclesiasticum applicandorum, pœnam ipso jure incurrat.» (Ib.) Mt.

—«Quod si per alios sex menses in hujusmodi absentia perseveraverit?»

R. «Aliam quartam partem fructuum similiter applicandam eo ipso amittat.» (Ib.) Mt.

—«Crescente vero contumacia ut severiori Sac. Can. censuræ subjiatur,» quid faciendum?

R. «Metropolitanus suffraganeos episcopos absentes, Metropolitanum vero absentem suffraganeus episcopus antiquior residens, sub pœna interdicti ingressus ecclesiæ eo ipso incurrenda, infra tres menses per litteras, seu nuntium Romano Pontifici denuntiare teneatur.» (Ib.) Mt.

—Quid Romanus Pontifex in ipsos absentes?

R. «Prout cujusque major, aut minor contumacia exegerit, suæ supremæ Sedis auctoritate animadvertere, et Ecclesiis ipsis de Pastoribus utilioribus providere poterit, sicut in Domino noverit salubriter expedire.» (Ib.) Mt.

—Poterit ergo Rom. Pont. etiam destituere Episcopum absentem et contumacem?

R. Af. Et patet ex verbis hisce «*de pastoribus utilioribus providere.*»

—Quid ulterius «ne hæc in sensu a mente Stæ. Synodus alienos trahantur ac si vigore illius decreti quinque mensibus continuis abesse liceat?»

R. «Declarat Sancta Synodus nullos nec etiam S. R. E. Cardinales abesse posse nisi ex causis et modis infrascriptis:» (V. Lect. V, de S. R. E. Cardinalibus.)

—Quanam sunt hæc causæ?

R. Quatuor: «Nam cum christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, ac evidens Ecclesiæ vel Reip. utilitas aliquos nonnumquam abesse postulent et exigant; decernit eadem sacrosancta Synodus, has legitimæ absentia causas a Beatissimo Romano Pontifice, aut a Metropolitanano, vel eo absente, suffraganeo episcopo antiquiori residente, qui idem Metropolitanano absentiam probare debebit, in scriptis esse approbandas.» (Sess. XXIII, cap. 1.) Mt.

—Datur aliqua in his exceptio?

R. Af. «Cum absenti inciderit propter aliquod munus, et Reip. officium, episcopatibus adjunctum: cujus quoniam causæ sunt notoriæ, et interdum repentinae, ne eas quidem significari Metropolitanano necesse erit: ad eundem tamen cum concilio provinciali spectabit judicare de licentiis a se, vel a Suffraganeo datis, et videre, ne quis eo jure abutatur; et ut pœnis canonicis errantes puniantur.» (Ib.) Mt.

—Quid interea meminerint discessuri?

R. «Ita ovibus suis providendum, ut quantum fieri poterit, ex ipsorum absentia nullum damnum accipiant.» (Ib.) Mt.

—Quid autem de brevi absentia?

R. «Quoniam autem, qui aliquantisper tantum absunt, ex veterum canonum sententia non videntur abesse, quia statim reversuri sunt, Sacrosancta Synodus vult, illud absentia spatium singulis annis, sive continuum sive interruptum, extra prædictas causas nullo pacto debere *duos*, aut ab summum *tres menses* excedere.» (Ib.) Mt.

—De quibus debet haberi ratio?

R. «Ut id æqua ex causa fiat, et absque ullo gregis detrimento: quod an ita sit, abscedentium conscientia relinquit, quam sperat religiosam et timoratum fore, cum Deo corda pateant; cujus opus non fraudulenter agere, suo periculo tenentur.» (Ib.) Mt.

—Quid eosdem interim admonet et in Domino hortatur?

R. «Ne per illius temporis spatium, Dominici Adventus, Quadragesimæ, Nativitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes, item et Corporis Christi diebus, quibus refici maxime, et in Domino gaudere pastoris præsentia oves debeant, ipsi ab ecclesia sua cathedrali ullo pacto absint, nisi episcopalia munia in sua diœcesi eos alio vocent.» (Ib.)

—«Si quis autem, quod utinam numquam eveniat, contra hujus decreti dispositionem abfuerit?»

R. «Statuit sacrosancta Synodus, præter alias penas adversus non residentes, sub Paulo III impositas et innovatas, ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum pro rata temporis absentia fructus suos non facere, nec tuta conscientia, alia etiam declaratione non secuta, illos sibi detinere posse.» (Ib.)

—Ad quid ergo delinquentes tenentur?

R. «Aut ipso cessante, per superiorem ecclesiasticum illos fabricæ ecclesiarum, aut pauperibus loci erogare, prohibita quacumque conventionem, vel compositionem, quæ pro fructibus male perceptis appellatur, ex qua etiam prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterentur: non obstantibus quibuscumque privilegiis cuicumque collegio aut fabricæ concessis.» (Ib.) Mt.

—Quid ad vitandam oblivionem hac de re?

R. «Postremo, tam decretum illud sub Paulo III (1); quam hoc ipsum in conciliis provincialibus, et episcopaliibus publicari sancta Synodus præcipit: cupit enim, quæ adeo ex Pastorum munere animarumque salute sunt, frequenter omnium auribus mentibusque infigi, ut in posterum, Deo juvante, nulla temporum injuria, aut hominum oblivione, aut desuetudine aboleantur.» (Ib.)

—Quænam censetur causa *christianæ charitatis*?

(1) Vide supra quæ de Sess. VI, cap. I.

R. Sedatio litium, bellorum compositio, reorum indultus et alia hujusmodi.

—Quænam urgens necessitas?

R. Tyranni persecutio, gravis infirmitas, sæcularis potestatis oppressio.

—Quid debita obedientia?

R. Assistere Concilio, vocatio a S. S. aut occupationes ex hujus mandato.

—Quid evidens ecclesiæ vel Reipublice utilitas?

R. Gestio negotiorum ecclesiæ, vel assistentia publicis Comitibus in Senatu: sed hæc hodie, si per longum tempus trahenda sit, fieri non solet inconsulto Rom. Pont.

LECTIO XIX.

DE PONTIFICALIUM EXERCITIO, ET SACRORUM ORDINUM COLLATIONE (1).

—Quid Pontificalium nomine intelligitur?

R. Actus quos Episcopus exercet potestate ordinis, et in virtute consecrationis, qui quidem a Presbyteris exerceri nequeunt.

—Sacerdotium Ecclesiæ Catholicæ confertur ab Episcopis?

R. Af. «Sacrificium et Sacerdotium ita Dei ordinatione conjuncta sunt, *ut utrumque in omni lege extiterit*. Cum igitur in novo Testamento sanctum Eucharistiæ sacrificium visibile ex Domini institutione Catholica Ecclesia acceperit; fateri etiam oportet, in ea novum esse visibile et externum Sacerdotium, in quod vetus translatus est. Hoc autem ab eodem Domino Salvatore nostro institutum esse, atque Apostolis, eorumque successoribus in Sacerdotio, potestatem traditam consecrandi, offerendi, et ministrandi corpus et sanguinem ejus, nec non et peccata dimittendi, et

(1) Cum valde lata sit doctrina S. Syn. de Sacris ordinibus, eam duplici capite recensebimus, uno de Episcopali munere, alio vero de probatione Clericorum, infra apponendo.

retinendi, sacrae Litterae ostendunt, et Catholicae Ecclesiae traditio semper docuit.» (Sess. XXIII, c. 1.) Mt.

—Sacra Unctio qua Episcopus ad ordinationem utitur est mera et vana caereonia?

R. «Si quis dixerit, sacram Unctionem, qua Ecclesia in sancta ordinatione utitur, non tantum non requiri, sed contemnendam, et pernitiosam esse; similiter et alias Ordinis caereonias; anathema sit.» (Sess. XXIII, Can. 5.) Mt.

—Episcopi debent per se ipsos ordines conferre?

R. Af. «Episcopi per semetipsos Ordines conferant, quod si aegritudine fuerint impediti, subditos suos non aliter quam jam probatos, et examinatos, ad alium Episcopum ordinandos dimittant.» (Sess. XXIII, cap. 3 de Ref.) Mt.

—Sunt validae ordinationes eorum qui dimissorias habent ab Episcopo suo non aegrotante?

R. Af. Et sic est in praxi declaratum a Sacra Congregatione, in casu Calagurritanae Diocesis, die 17 Augusti, anni 1592.

—Ubi debet fieri ordinatio?

R. «Ordinationes sacrorum Ordinum, statutis a jure temporibus, ac in cathedrali Ecclesia, vocatis praesentibusque ad id Ecclesiae Canonicis, publice celebrentur.» (Sess. XXIII, cap. 8 de Ref.) Mt.

—Si autem in alio Diocesis loco?

R. «Praesente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper adeatur.» (Ib.) Mt.

—A quo quisque ordines sacros accipere debent?

R. «Unusquisque autem a proprio Episcopo ordinetur. Quod si quis ab alio promoveri petat, nullatenus id ei, etiam cujusvis generalis, aut specialis rescripti vel privilegii praetextu, etiam statutis temporibus permittatur; nisi ejus probitas ac mores Ordinarii sui testimonio commendentur.» (Ib.) Mt.

—«Si vero secus fiat?»

R. «Ordinans a collatione ordinum per annum, et ordinatus a susceptorum Ordinum executione, quamdiu proprio ordinario videbitur expedire, sit suspensus.» (Ib.) Mt.

—Quis dicitur Episcopus proprius?

R. Ille qui ex jure communi minister hujus Ordinis legitimus est.

—Concilium aliquid hac de re speciale sancivit?

R. N. Sed tantum de ordinatione titulo familiaritatis.

—Quid tenetur facere Episcopus familiarem ordinans?

R. «Episcopus familiarem suum non subditum ordinare non possit, nisi per triennium secum fuerit commoratus; et beneficium, quacumque fraude cessante statim re ipsa illi conferat: consuetudine quacumque, etiam immemorabili, in contrarium non obstante.» (Sess. XXIII, cap. 9.) Mt.

—Quid amplius hac de re et de ordinationibus ab Episcopis titularibus?

R. «Et, quoniam nonnulli Episcopi ecclesiarum, quae in partibus infidelium consistunt, clero carentes et populo christiano, cum fere vagabundi sint, et permanentem sedem non habeant, non quae Jesu Christi, sed alienas oves in scio proprio pastore, quarentes, dum per hanc sanctam Synodum se pontificalia officia in alterius diocesi, nisi de loci ordinarii expressa licentia, et in personas eidem ordinario subjectas tantum exercere prohibitos vident, in legis fraudem et contemptum, quasi episcopalem cathedram in loco nullius diocesis sua temeritate eligunt; et quoscumque ad se venientes, etiam si suorum Episcoporum seu praelatorum litteras commendatitias non habeant, clericali characterè insignire, et ad sacros etiam presbyteratus ordines promovere praesumunt; quo plerumque fit, ut minus idonei, et rudes, ac ignari, et qui a suo Episcopo tamquam inhabiles et indigni rejecti fuerunt, ordinati, nec divina officia peragere, nec ecclesiastica sacramenta recte valeant ministrare.» (Sess. XIV, cap. 2.)

—Quid ergo prohibet?

R. «Nemo Episcoporum, qui Titulares vocantur, etiam si in loco nullius diocesis, etiam exempto, aut aliquo monasterio cujusvis ordinis resederint, aut moram traxerint, vigore cujusvis privilegii sibi de promovendo quoscumque ad se venientes pro tempore concessi, alterius subditum, etiam praetextu familiaritatis, continuae commensalitatatis suae, absque sui proprii praelati expresso consensu, aut litteris dimissoriis ad aliquos sacros aut minores ordines, vel

primam tonsuram promovere, seu ordinare valeat.» (Ib.)

—Quas pœnas incurrunt ordinans et ordinatus?

R. «Contrafacientes ab exercitio pontificalium per annum; taliter vero promotus ab executione ordinum sic susceptorum, donec suo prælato visum fuerit, ipso jure sint suspensi.» (Ib.) Mt.

—Quid de aliis titulis præter hunc qui familiaritatis dicitur?

R. Innocentius XII, in Bulla sua percelebri, cujus initium *Speculatores Domus Israel*, anno 1694 lata, hanc materiam perstrinxit quatuor eam titulis comprehendens, nempe 1.º *Originis*, seu natalium, 2.º *Domicilii*, 3.º *Beneficii*, 4.º *Familiaritatis*.

—Nativitas fortuita censetur titulus originis?

R. «Subditus ratione originis is tantum sit ac esse intelligatur qui naturaliter ortus est in ea diœcesi, in qua ad ordines promoveri desiderat; dum modo tantum ibi natus non fuerit ex accidenti, occasione nimiram itineris, officii, Legationis, mercaturæ, vel cujusvis alterius temporalis, more seu permanentiæ ejus patris in illo loco (1). Mt.

—Quid in hoc casu?

R. «Nullatenus ejusmodi fortuita nativitas, sed vera tantum et naturalis patris origo sit attendenda.» (Ib.) Mt.

—Quomodo acquiritur domicilium?

R. «Subditus autem ratione domicilii, ad effectum suscipiendi ordines, is dumtaxat censeatur, qui licet alibi natus fuerit, illud tamen adeo stabiliter contituerit in aliquo loco, ut vel per decennium saltem in eo habitando, vel majorem rerum ac bonorum suorum partem cum instructis ædibus in locum hujusmodi transferendo.» (Ib.)

—Hæc Bulla in Hispania admissa fuit?

R. Non solum admissa, sed etiam in altera *Bulla Apostolici Ministerii* ejus observantia stricte præscribitur his verbis. «Quod si domicilium in una diœcesi habentes, beneficium vero in altera, ordinari ad ejusdem beneficii titulum optaverint ab Episcopo in cujus diœcesi beneficium hujus modi situm est, Episcopus domicilii debeat eos, si in

(1) Bullarium Romanum, tomo 9.

suam diœcesim reversuri sunt, super scientia vel idoneitate examinare ante concessionem testimonialium super eorum natalibus, ætate, moribus et vita, juxta Constitutionem felicis record. Innocentii Papæ XII, Prædecessoris nostri, quæ incipit *Speculatores* obtinendarum, addito quoque comper-tæ idoneitatis titulo in eisdem litteris.» (Art. 5.)

—Quas pœnas statuit Concilium contra clericos male ab alio quam ab Episcopo suo promotos?

R. «Episcopus quoscumque suos clericos, præsertim in sacris constitutos, absque suo præcedenti examine, et commendatitiis litteris, quacumque auctoritate promotos, licet tamquam habiles ab eo, a quo ordinati sunt, probatos, quos tamen ad divina officia celebranda, seu ecclesiastica sacramenta ministranda minus idoneos et capaces repererit; a susceptorum ordinum exercitio ad tempus, de quo ei videbitur, suspendere, et illis, ne in altari, aut aliquo ordine ministrent, interdicerè possit.» (Sess. XIV, cap. 3.)

—Prælati Episcopis inferiores possunt tonsuram clericalem et minores ordines conferre?

R. «Abbatibus, ac aliis quibuscumque, quantumvis exemptis, non liceat in posterum, intra fines alicujus diœcesis consistentibus, etiamsi nullius diœcesis, vel exempti esse dicantur, cuiquam, qui regularis subditus sibi non sit, tonsuram, vel minores ordines conferre.» (Sess. XXIII, cap. 10.) Mt.

—Possunt illis dare dimissorias?

R. Neg. «Nec ipsi abbates et alii exempti, aut collegia, vel capitula quæcumque, etiam ecclesiarum cathedralium, litteras dimissorias aliquibus clericis sæcularibus, ut ab aliis ordinentur, concedant.» (Ib.)

—Ad quos ergo hæc spectant?

R. «Horum omnium ordinatio, servatis omnibus, quæ in hujus sanctæ Synodi decretis continentur, ad Episcopos, intra quorum diœcesis fines existant, pertineant: non obstantibus quibuscumque privilegiis, præscriptionibus, aut consuetudinibus etiam immemorabilibus.» (Ib.)

—Possunt duo sacri ordines uno die conferri?

R. N. «Duo sacri ordines non eodem die etiam regularibus conferantur: privilegiis ac indultis quibusvis concessis